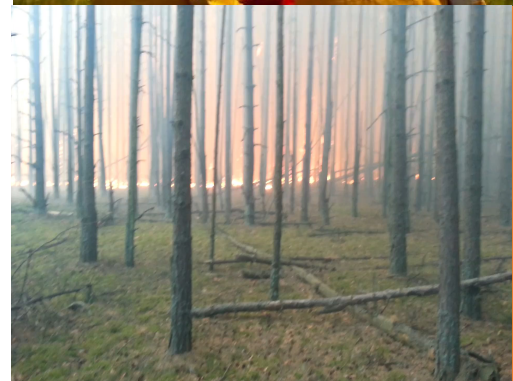

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ННІ лісового і садово-паркового
господарства
Кафедра лісівництва

Тема 5. Протипожежні профілактичні заходи

Лектор: **Олександр Сошенський**, кандидат
сільськогосподарських наук, доцент
кафедри лісівництва НУБіП України

Зміст

1. Попереджувальні заходи
2. Обмежувальні заходи
3. Система організації охорони лісів від пожеж в Україні

Ключові положення нормативних документів

Постійні лісокористувачі зобов'язані забезпечувати
суворому режиму відтворення підвищення продуктивності

самоврядування відповідно до їх повноважень.

Ключові положення нормативних документів

Охорону і захист лісів на території України здійснюють:

- державна лісова охорона;
- лісова охорона інших постійних лісокористувачів і власників лісів

(згідно із статтею 89 Лісового кодексу України).

До лісової охорони в лісництвах відносяться старші майстри і майстри лісу, помічники лісничих та лісничі. В держлісгоспах - інженери, головні лісничі, директори.

! Державна лісова охорона має статус правоохоронного органу.

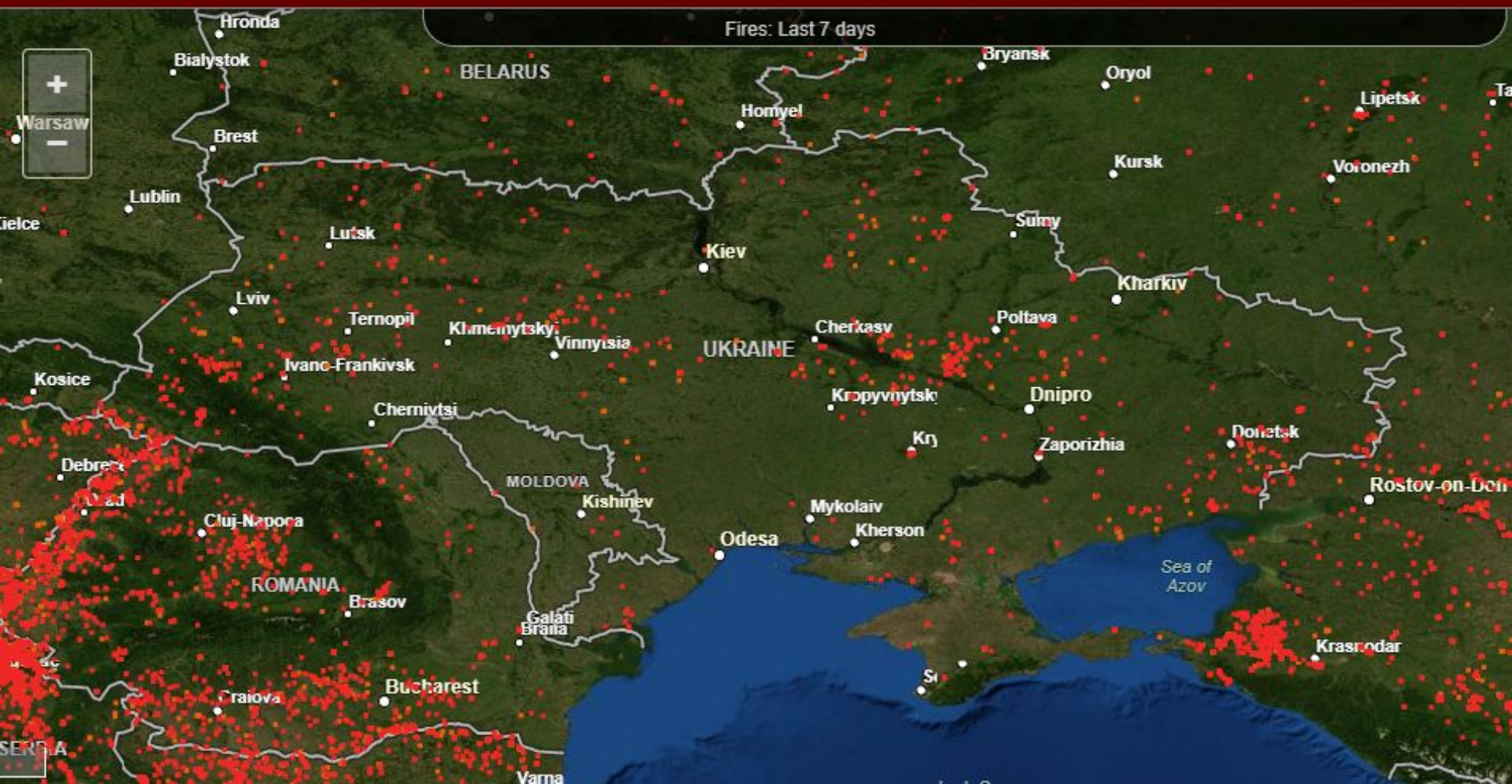
Активні пожежі у світі станом на 29.10.2019 р. за даними глобального продукту FIRMS

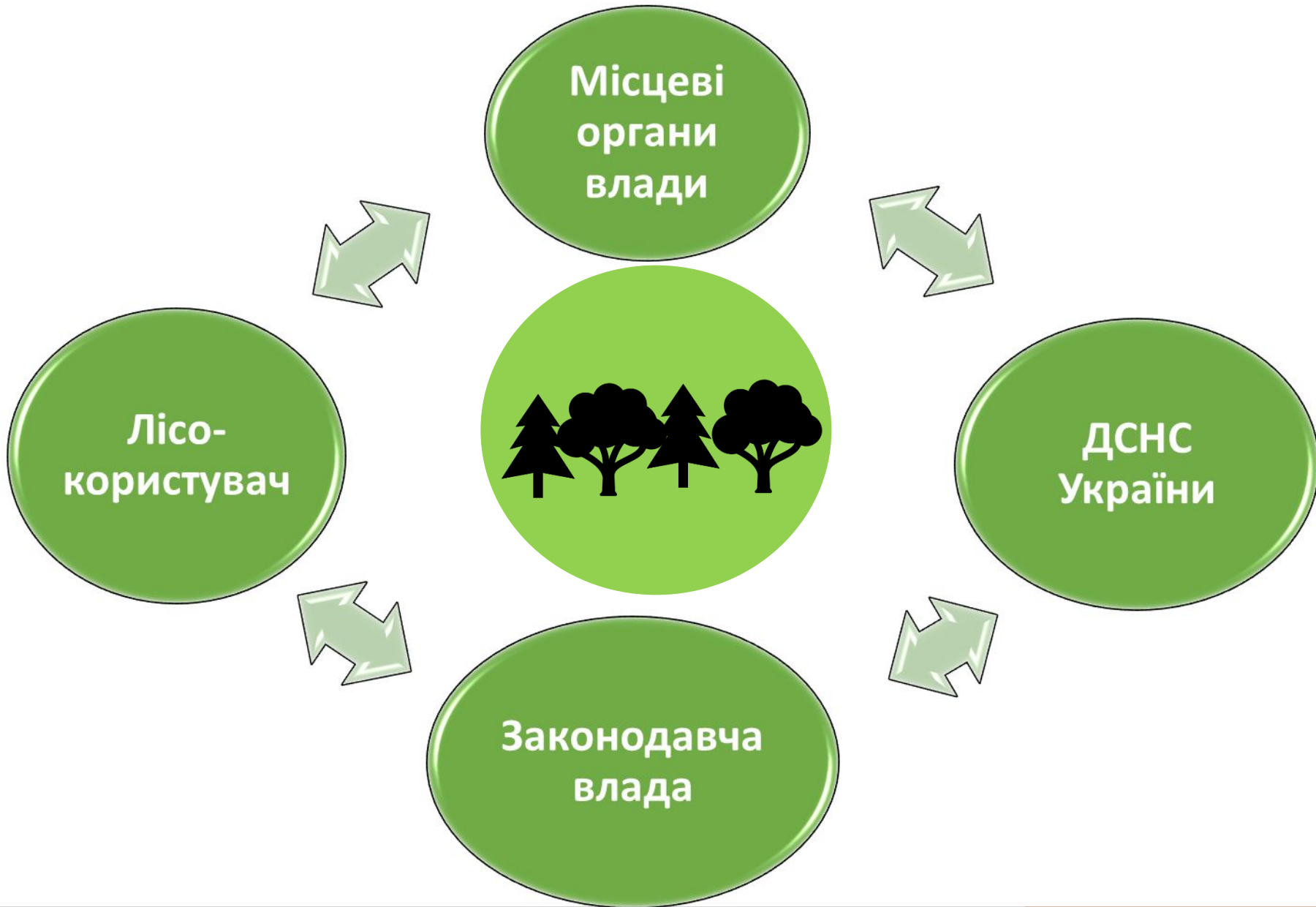
Кількість пожеж на території України за останні 7 днів (22.10.19-29.10.19)

FIRMS

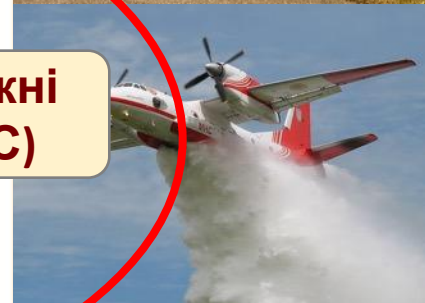
Fire Information for Resource Management System

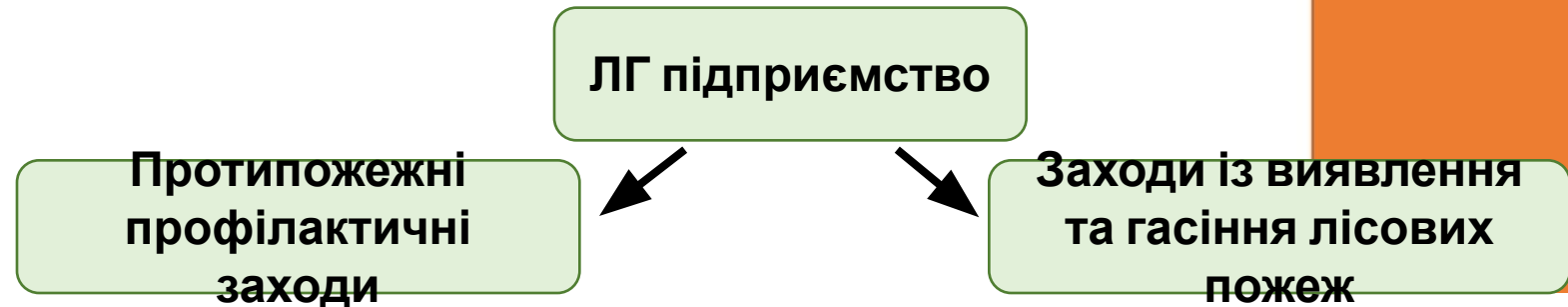
3. Система охорони лісів від пожеж в Україні

Структура управління охороною лісів від пожеж в Україні

Основні елементи роботи лісопожежних служб

Попереджувальні протипожежні заходи:

- адміністративні заходи;
- роз'яснювальна та виховна робота;
- облаштування місць для відпочинку населення;
- перекриття в'їздів до лісового масиву шлагбаумами;
- патрулювання.

Обмежувальні заходи:

- мінералізовані смуги;
- протипожежні розриви;
- протипожежні канали;
- протипожежні заслони;
- пожежостійкі узлісся;
- дороги протипожежного призначення;
- протипожежні водойми

Виявлення пожеж:

- використання спостережних пожежних веж та спостерігачів;
- авіаційне патрулювання;
- наземне патрулювання;
- організація системи сповіщення про пожежу;
- використання сучасної системи раннього виявлення пожеж за допомогою камер відеонагляду.

Гасіння пожеж:

- забезпечення пожежною технікою та пожежним інвентарем;
- спеціальна підготовка працівників лісової охорони;
- порядок реагування на пожежу.

Приклад діяльності лісопожежних служб

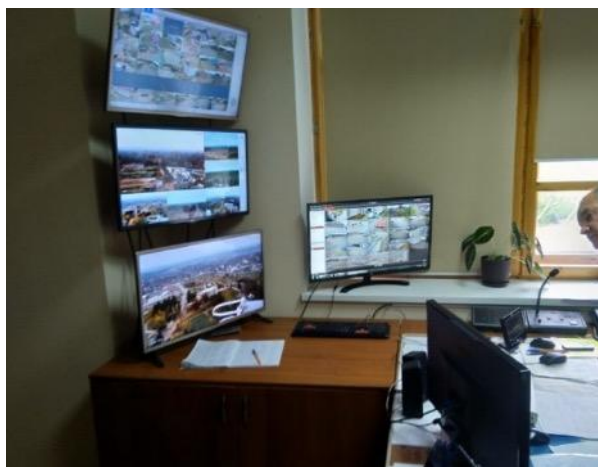
**Створення
мінералізованої смуги**

Мінералізована смуга

**Протипожежний
бар'єр**

Система відеонагляду

**Пожежний модуль на
базі автомобіля Ford**

Шляхопрокладач БАТ

Приклади протипожежних аншлагів, банерів

Приклади профілактичних заходів

Спеціальна підготовка

Для ефективної системи охорони лісів від пожеж необхідні:

1. аналіз лісового фонду;
2. аналіз горимості лісів;
3. моніторинг лісових пожеж;
4. моніторинг пожежної небезпеки у лісі;
5. щоденне визначення КПН за умовами погоди;
6. календарний план протипожежних заходів;
7. регламент роботи команд ЛПС;
8. аналіз економічної ефективності протипожежних заходів.
9. протипожежна профілактика:
 - попереджувальні заходи;
 - обмежувальні заходи;

Для ефективної системи охорони лісів від пожеж необхідні:

11. система зв'язку;
12. система раннього виявлення:
 - сучасна за допомогою камер відеонагляду;
 - традиційна – із використанням спостережних веж, спостерігачів, а також наземного та авіаційного патрулювання;
13. підвищення пожежостійкості лісів;
14. влаштування протипожежних водойм та під'їздів до них;
15. створення доріг п/п призначення;
11. сили та засоби для гасіння лісових пожеж;
12. контроль за дотриманням ППБ в лісах України;
13. охорона праці.

Лісові пожежні станції (ЛПС)

Лісові пожежні станції (ЛПС) створюються з метою запобігання, виявлення та гасіння лісових пожеж, здійснення контролю за додержанням ППБ в лісах України, проведення роз'яснювальної роботи серед населення тощо.

Два типи ЛПС:

ЛПС-1 - створюються на базі лісництв з метою забезпечення оперативного виявлення і ліквідації лісових пожеж у зоні діяльності;

ЛПС-2 - створюються переважно на базі лісгоспів, з більшою кількістю сил і засобів. Призначені для забезпечення швидкої ліквідації лісових пожеж у зоні діяльності та великих лісових пожеж поза її межами, надання допомоги, у разі потреби, іншим лісокористувачам.

Начальник ЛПС підпорядковується головному лісничому та директору, а якщо ЛПС створено у лісництві, то ще й лісничому.

Рекомендована структура ЛПС

Назва посад і професій працівників	Кількість, чол.		Примітка
	ЛПС-1	ЛПС-2	
1	2	3	4
Начальник (керівник) ЛПС	1	1	
Водії автомобілів (мотоциклів)	1-2	2-5	Залежно від кількості автомобілів (мотоциклів)
Трактористи-машиністи	1	2-7	Залежно від кількості тракторів і всюдиходів
Моторист катера	1	1-2	За наявності водних шляхів транспорту
Бригадири лісопожежних бригад	1	2-4	За кількістю лісопожежних бригад
Робітники лісопожежних бригад	4-9	8-16	За кількістю лісопожежних бригад
Усього	9-15	16-35	

Основні завдання ЛПС

1. Проведення профілактичних заходів щодо попередження виникнення лісових пожеж.
2. Виявлення пожеж у лісових масивах. Запобігання загибелі і травмуванню людей під час лісових пожеж.
3. Гасіння лісових пожеж (розвідка, локалізація, ліквідація).
4. Щоденний нагляд за утриманням у робочому стані закріплених за ЛПС пожежної техніки, пожежного інвентарю та засобів зв'язку.
5. Ведення документації щодо діяльності

Типові складові елементи ЛПС

Радіуси обслуговування площ лісового фонду лісовими пожежними станціями залежно від класу пожежної небезпеки насаджень та швидкості руху транспорту

Клас природної пожежної небезпеки	Радіуси зони обслуговування ЛПС (км) при швидкості руху транспорту, км/год.				Час доставки сил і засобів пожежогасіння транспортом
	20	25-30	40	50	
1	5	8	10	12	15 хвилин
2	10	15	20	25	30 хвилин
3	20	30	40	50	1 година
4	40	60	80	100	2 години
5	40	60	80	100	2 години

Основні задачі лісової охорони щодо охорони лісів від пожеж

1. Проведення попереджувальних та обмежувальних профілактичних п/п заходів.
2. Забезпечення швидкого виявлення лісових пожеж, які виникають.
3. Організація гасіння пожеж як власними силами та засобами, так і з залученням ДСНС України, населення, працівників інших підприємств тощо.

Старший майстер повинен знати:

1. Обхід, дороги в межах обходу, водойми, насадження небезпечні в пожежному відношенні.
2. Правила пожежної безпеки (ППБвЛУ) та забезпечувати їх дотримання.
3. Систему оповіщення у випадку виникнення пожежі.
4. Прийоми гасіння лісових пожеж, вміти розміщувати протипожежні сили та керувати ними під час гасіння пожежі.

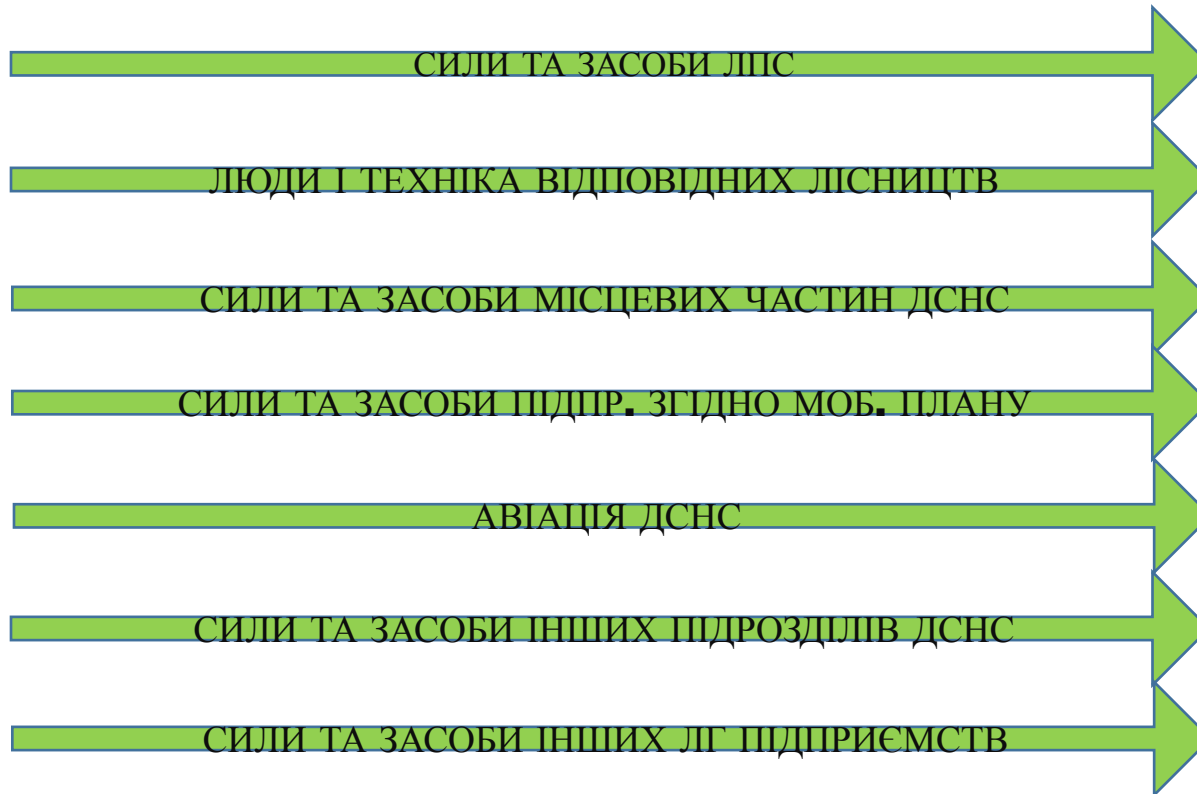

**Обов'язки державної лісової охорони,
помічника лісничого, лісничого та дії з охорони
лісів від пожеж регламентуються посадовою
інструкцією**

Дякую за увагу!

Схема залучення сил та засобів до гасіння лісової пожежі

Класифікаційні ознаки надзвичайних ситуацій

Опис ознаки	Значення
<p>Лісова пожежа</p> <ul style="list-style-type: none"> - площа верхової лісової пожежі; - площа низової лісової пожежі; <p>для запов. територій та об'єктів особливого природоох. значення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - площа верхової лісової пожежі; - площа низової лісової пожежі; <p>для території зони відчуження</p> <ul style="list-style-type: none"> - площа верхової лісової пожежі; - площа низової лісової пожежі. 	<p>від 25 га від 50 га</p> <p>від 5 га від 10 га</p> <p>від 10 від 20</p>
<p>Вилучення ділянок лісу із лісогосподарського обігу внаслідок пожежі</p>	<p>від 10 га</p>
<p>Торф'яна пожежа на значних площах; (для заповідних територій та об'єктів особливого природоохоронного значення)</p>	<p>від 50 га (від 5 га)</p>
<p>Лісова (торф'яна) пожежа, що потребує залучення сил та засобів пожежогасіння двох держлісгоспів, інших розташованих у межах району підприємств згідно з мобілізаційно-оперативним планом, а також сил і засобів пожежно-рятувальних підрозділів (від двох підрозділів гарнізону) та інших формувань ЦЗ</p>	<p>1 випадок</p>
<p>Пожежа степових масивів, очерету; Пожежа посівів с/г культур;</p>	<p>від 50 га від 25 га</p>

Координація дій та заходів залежно від рівня НС

